

Danska: En introduktion

(7,5 p) **NODB21**

VT22

På kurset beskæftiger vi os først og fremmest med det danske sprog, sådan som det adskiller sig fra svensk med hensyn til fonetik, ordstof, grammatik, sproghistorie m.m. Men vi læser også dansk skønlitteratur, stifter bekendtskab med dansk film og musik og ser på, hvad Danmark er for et land sammenlignet med Sverige.

Bemærk, at *Danska: En introduktion* primært er et **teoretisk** kursus. Det er først på de efterfølgende kurser *Skriftlig dansk* og *Mundtlig dansk*, at du lærer at tale og skrive dansk. Vi vil dog arbejde en del med udtalen undervejs, og der er rigeligt med muligheder for at gøre det på egen hånd ved hjælp af materialet.

Undervisningen er fjernundervisning, hvor vi mødes virtuelt på zoom. Undervisningen består primært af forelæsninger og lærerstyrede diskussioner, men der vil indgå en række opgaver i oversættelse, grammatik, ordstof m.m. Der vil i stor udstrækning være tale om selvstændigt arbejde, hvor de studerende arbejder med onlinematerialet. Din underviser kan løbende følge med i de grammatiske opgaver, du laver i *Enten-eller* og *interaktive øvelser*, og de er **obligatoriske**. Endvidere er det muligt for kursusedtagerne at indgå i arbejdsgrupper, der forbereder sig (virtuelt) sammen til lektionerne.

Kurset afsluttes med en 4-timers skriftlig hjemmeopgave. Eksamen består af spørgsmål vedrørende sproghistoriske, fonetiske og grammatiske forskelle og ligheder mellem dansk og svensk. Hertil kommer spørgsmål til den læste skønlitteratur.

Zoom link: <https://lu-se.zoom.us/j/61420790767>

Praktisk information om studierne hittar du på vår hemsida: <https://www.sol.lu.se/danska/for-studenter/>

Litteraturliste og materialehenvisninger

- (RZC) Robert Zola Christensen (2017): *Dansk – nabosprog og fremmedsprog*, Studentlitteratur (findes på biblioteket, i boghandlen og som e-bog)
- Kristian Himmelstrup & Robert Zola Christensen (2020): [Enten eller](#), Arabesk Academy, online udgivelse.
- Kristian Himmelstrup & Robert Zola Christensen: (2020): [Interaktive øvelser i dansk grammatik, udtale m.m.](#), Arabesk Academy
- Erling Jepsen (2002): *Kunsten at græde i kor*, roman, Borgen (findes på biblioteket, i boghandlen og som e-bog.)
- På [Canvas](#) kan du klikke dig ind på kursusplatformen og få adgang til øvrigt kursusmateriale, links m.m.
- Henvisningerne til Internettet i lektionsplanen
- Mange af forelæsningerne er streamede og ligger på Canvas og youtube
- Filmene *Kunsten at græde i kor*, serieafsnit af "Matador"
- [Dansk udtale](#) (videoer at øve sig til på egen hånd)

Lektionsplan

18/1, kl. 17.00 –19.30

Introduktion/opråb

Dansk udtale – en tysker med en kartoffel i munden

RZC: "Danska er [dang]" og "Udtale og fonetik", s. 185-194

SE: [Danish Language](#)

20/1, kl. 17.00 –18.30

Sproghistorie

LÆS: RZC: "Kager venner - omrids af den danske sproghistorie", s. 131-146

LÆS: [Dansk - Historie](#)

SE: [Vores historie om Vikingetiden](#)

SE: [Foredrag om dansk sproghistorie](#)

Nioghalvfems, fireogtredive, treoghalvfjerdsindstyve – de lumske talord

LÆS: RZC: "Numeralier (talord)", s. 61-64

LAV: Øvelserne om talord

DOWNLOAD: [Bingoplade](#)

SE: [Forklaring af talordene](#)

Flere øvelser:

<https://arabesk.academy/ovelser/h2talord>

25/1 kl. 17.00 –18.30

Ordforråd

LÆS: RZC: "Arveord, låneord og fremmedord" og "Danske og svenske ord", "En fantastisk dag i Danmark", s. 237-255

SE: [Foredrag om ordstof](#)

Substantiver

LÆS: RZC: "Substantiver (navneord)", s. 17-28

SE: [Foredrag om substantiver](#)

LAV: øvelserne 1.1-1.4 s. 75-78 i RZC

Flere øvelser:

<https://arabesk.academy/ovelser/h2substantiver>

1/2, kl. 17.00 –18.30

Prosodi

LÆS: RZC: "Prosodiske udtryksmidler", s. 213-218

SE: [Foredrag om prosodi](#)

Pronominer, du og De og pænt goddag

LÆS: RZC: "Pronominer (stedord)", s. 51-60

SE: [Foredrag om pronominer](#)

LAV: Øvelse 6 i [Enten eller](#)

Flere øvelser:

<https://arabesk.academy/ovelses/h2stod>

<https://arabesk.academy/ovelses/tryk>

<https://arabesk.academy/ovelses/h2pronominer>

8/2 kl. 17.00 –18.30

Verber

LÆS: RZC: "Verber (udsagnsord)", s. 37-50

SE: [Foredraget om verber](#)

LAV: Kapitel 7, 9, 12, 14 i [Enten eller](#).

LAV: Øvelserne 3.1 og 3.3- 3.8 s. 81-85 i RZC

Grupperne mødes før lektionen på zoom og diskuterer øvelserne

Litteratur

Erling Jepsen: *Kunsten at græde i kor*, roman

LÆS: [Erling, Jepsen](#)

Flere øvelser:

<https://arabesk.academy/ovelses/h2verber>

10/2 17.00-18.30

DANMARK – Small is beautiful!

LÆS: RZC: "Fakta om Danmark", s. 275-288

LÆS digtene om Danmark og Sverige (på Canvas)

Køn og Musik

LYT: [Kim Larsen: "Kvinde min"](#)

Læs: [Kvinde min](#)

LYT: Marie Key: ["Uden forsvar"](#)

LÆS: ["Uden forsvar"](#)

15/2 kl. 17.00 –18.30

Adjektiver og adverbier

LÆS: RZC: "Adjektiver (tillægsord)", s. 29-34

LÆS: RZC: "Adverbier (biord)", s. 67-70

SE: [Foredraget om adjektiver](#)

LAV: Øvelserne 2.1-2.2 s. 79-80 samt 7.1-7.2 s. 95-96 i RZC.

LAV: Kapitel 10, 11 og 15 i [Enten eller](#).

Ord i sammenhæng

RZC: s. 257-274 om talemåder, kollokationer og diskurspartikler

Flere øvelser:

<https://arabesk.academy/ovelses/h2adverbier>

<https://arabesk.academy/ovelses/h2adjektiver>

<https://arabesk.academy/ovelses/hord>

22/2 17.00 –18.30

Danske film og tv-serier

SE: [Matador](#)

SE: Kunsten at græde i kor, kan streames mod betaling på nettet forskellige steder, men også gratis med engelske undertekster her: <https://vimeo.com/332940394>

LÆS: [Dansk filmhistorie](#)

1/3 17.00 –18.30

Udtaletæring i grupper på zoom!

[RZC: "Fem dialoger på dansk", s. 217-224, gå ind på Studentlitteraturs hjemmeside og lyt!](#)

Grupperne og arbejder med at gennemføre de fem dialoger på egen hånd!

Flere øvelser:

<https://arabesk.academy/ovelser/h2udtaletekst>

8/3 kl. 17.00 –19.30

Skrift og udtale

LÆS: RZC: s. 193-212

Kig på prøveeksamen på Canvas

Opsamling og afslutning

Grupperne mødes inden lektionen på Zoom og diskuterer øvelserne s. 205-212 i RZC samt de spørgsmål, I har til det, der er gennemgået på kurset.

Flere øvelser:

<https://arabesk.academy/ovelser/h2fonetiske>

EKSAMEN: lørdag 12/3 10-14, hjemmeeksamen

Yderligere referencelitteratur (findes som opslagsbøger på SOL-biblioteket eller på nettet):

- Børup, Ane, Hvilshøj, Ulrik og Pallesen, Rud. Bolette (2005): *Dansk basisgrammatik*, Gyldendal
- Christensen, Robert Zola og Lisa Christensen (valgfri udgave): *Dansk Grammatik*, Syddansk Universitetsforlag
- Fischer-Hansen, Barbara og Kledal, Ann (2004): *Grammatikken – håndbog i dansk grammatik for udlændinge*, Special-pædagogisk Forlag
- *Gads ordbøger, svensk-dansk, dansk-svensk* (1992), GEC Gads Forlag
- *Kristensen, Kjeld* (2010): *Svensk-Dansk Ordbog*, GEC Gads Forlag
- Thorborg, Lisbet (2003): *Dansk Udtale for begyndere* (Bog + CD), Synope. (god til selvstudium)
- ordnet.dk, her er de vigtigste opslagsværker samlet
- sproget.dk, et uvurderligt sprogligt redskab
- <https://www.youtube.com/channel/UCELY640I4PvwsWPTfMQ5YA/playlists>